T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 10.02.2005
Sayı : 3946

CHP

7/4922

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın M. Hilmi GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.10.02.2005

Kemal SAĞ
Adana Milletvekili

Stratejik önemi ve sonuçları bakımından kamuoyunda uzun süre tartışıldığı gibi, belli bazı özellikleri itibarı ile de yargıya intikal eden ve dönemin BOTAŞ Yönetim Kurulu Üyelerinin TCK'nun 240 ıncı maddesinden mahkum olduğu Mavi Akım adı ile bilinen gaz alım anlaşmasının dayanağını oluşturan 15 Aralık 1997 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükumeti ile Rusya Federasyonu Hükumeti Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyeti'ne Sevkiyatına İlişkin Anlaşma"nın bazı maddelerinin Bakanlığınız döneminde hüküm ifade edeceği görülmektedir. Zira, Rusya Federasyonu Devlet Başkanı V. Putin ile Türkiye Cumhuriyeti Hükumeti Başbakanı R. T. Erdoğan arasındaki, resmi tutanakları olmadığından görüşme detayları öğrenilemeyen, ancak, hem Moskova ve hem de Ankara'daki görüşmelerinden basına yansıyan konuların ülke geleceğini yakından ilgilendiren önemde olduğu anlaşılmaktadır.

Tarafınızdan da 9/4,7 sayılı Soruşturma Komisyonu'nda ifade edildiği üzere, bu gaz alım anlaşmaları uzun vadeli bir stratejinin ürünüdür. Dolayısıyla, yüksek miktarda gaz alımına konu ve uzun vadeye dayanan Mavi Akım Anlaşması ile ilgili olarak hafızamızın canlı tutulması gerektiğini düşünüyor ve bu ihtiyaçla aşağıdaki soruları cevaplamanızı arz ediyorum.

1. Anılan Hükumetlerarası Anlaşma'nın 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen boru hattı inşa hususunun Anlaşma hükmüne göre yerine getirildiği dikkate alınarak; aynı maddenin birinci fıkrasındaki "Taraflar, Rusya Federasyonu'nun ve Türkiye Cumhuriyeti'nin topraklarında ve karasularında doğal gaz boru hattının inşa edilmesi ve bu hattın işletilmesi için, yürürlükteki mevzuat ve uluslar arası anlaşmalar çerçevesinde gerekli hukuki ve idari düzenlemelerin yapılması hususunda yardımcı olacaklardır" şeklindeki düzenleme gereğince, İsrail'e gaz taşıma amacıyla yapılacak yatırımlar sonrasında mevcut hattın işletilmesi hakkı Rus tarafına devredilecek midir?

2. Anlaşma'nın "İşbu Anlaşma'nın sona ermesi halinde, Anlaşma hükümleri, Anlaşma'nın geçerlilik süresi içinde yapılmış ancak yükümlülükleri yerine getirilmemiş sözleşmelere uygulanmaya devam edecektir" şeklindeki 8 inci maddesinin TBMM'nin işlevini bu tür anlaşmaları onay yetkisi bakımından daraltan bir fonksiyon icra ettiği kanısını taşıyor musunuz?

Bu kanaatte iseniz, ilgili Anlaşma maddesinin bir Bakanlar Kurulu Kararı ile tadil edilmesi düşünülmekte midir?

7/4922

3. BOTAŞ ve GAZEXPORT arasında 19.11.2003 tarihinde düzenlenen Protokolün "With the wiev to off-setting the reduction of gas supply quantities under the Contract dated 15.12.1997, the Parties may explore the existing legislation of Republic of Turkey for the opportunities for extending the Contract beyond the current Expiry Date" hususunu içeren 3 üncü maddesi, yukarıda (2. soruda) sözü edilen Uluslararası Anlaşma'nın 8 inci maddesi kapsamında bir düzenleme midir?

4. BOTAŞ ve GAZEXPORT arasında aynı tarihte (19.11.2003), "Addendum" ve "Amendment" şeklinde düzenlenen diğer belgeler ile Ruslardan üç kontrat kapsamında alınan doğal gazın, fiyatlarının daha kısa süreli ve daha az miktardaki (6+8 milyar m3) diğer alım anlaşmalarındaki fiyatı düşürülürken, aynı sürede yani kontrat vadesi boyunca, daha uzun süreli ve daha yüksek miktardaki (16 milyar m3) Mavi Akım gazının fiyatının yükseltilmesinde ülke yararı görülüyor mudur? Verilecek cevap olumlu ise, bu yarar nasıl hesaplanmaktadır?

5. Dördüncü sorunun cevabında ülke yararından söz edilebiliyor ise, üç ayrı kontrat kapsamında tek fiyattan doğal gaz alımı kontratlar süresince değiştirilemeyecek bir prensip olacak mıdır? Yani bir sonraki fiyat revizyonu görüşmelerinde bu prensip değiştirilerek, gaz fiyatları yeniden farklılaştırılacak mıdır? Fiyat için geçerli olan bu yöntem asgari alım taahhütleri için de geçerli olacak mıdır?

6. 10/9 sayılı Araştırma Komisyonu'na yaptığınız açıklamada Mavi Akım fiyat formülü için "Biz de incelememizi yaptık, bunun sehven olmadığı kanaati var bizde ve bu formül üzerinde şimdi görüşüyoruz" şeklindeki beyanınızdan sonra, formül kontrat süresince geçerli olmak üzere değiştirilirken, bunun karşılığında ülke lehine uzun vadeli ne tür taahhütler alınmıştır?

7. 23.12.2003 tarihinde BOTAŞ ile Yunanistan doğal gaz şirketi DEPA arasında 15 yıl süre ile 750 milyon m3 doğal gaz ihracına ilişkin olarak düzenlenen "Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmasının" imzalanması için Bakanlar Kurulu'nca imza yetkisi verilmiş midir? Aynı Anlaşma, Resmi Gazete'de yayımlanmış ve ayrıca TBMM'nin bilgisine sunulmuş mudur?

8. Türkmenistan'dan elektrik enerjisi satın alınmakta mıdır? Satın alınıyor ise, ilgili anlaşmanın düzenlendiği tarih, süresi, birim satın alma fiyatı ve alınan miktar ne kadardır? Bu ithalat hangi amaçla yapılmaktadır?